

GRUPO PROVINCIAL
G-32014003
xosebaltar@bng.gal

Bernardo Varela López, voceiro do grupo provincial do BNG na Deputación de Ourense, ao abeiro da Lei da Administración Local de Galiza e demais disposicións concordantes presenta a seguinte
MOCIÓN: moción sobre a nova tarifa eléctrica

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado 9 de Marzo do 2021 o Consello de Ministros, a proposta do MITECO, aprobou o Real Decreto polo que establece a metodoloxía que, xunto coas peaxes do sistema fixadas pola “Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia” (CNMC) na circular 3/2020 conforman a parte regulada da factura eléctrica de cada consumidor ou consumidora.

Esta reforma, xa prevista para o ano 2020 e demorada pola pandemia, entrou en vigor o pasado 1 de xuño. Dende o BNG consideramos que esta norma xera un impacto negativo nos consumidores e consumidoras, danos colaterais importantes que deberán levar á reconsideración desta norma, sobre todo tendo en conta que afecta a importantes sectores da poboación que xa están sufrindo as graves consecuencias derivadas do forte impacto económico das restricións impostas pola loita contra a COVID-19.

Este é o caso do consumo doméstico e nomeadamente daquelas persoas consumidoras adheridas xa con anterioridade ao sistema de discriminación horaria. Na Galiza hai máis de medio millón de fogares adheridos a esta modalidade que verán como a súa factura experimenta un aumento que pode chegar a superar o 30%.

Así mesmo, debe destacarse o impacto que ten en determinadas actividades económicas cunha forte implantación na Galiza como son as pequenas explotacións gandeiras, xa que os horarios do período punta da tarifa coinciden con tarefas de alto consumo enerxético. Se observamos o perfil típico dunha explotación gandeira, veremos que o 40% do consumo concéntrase entre as 8h e as 13h pola mañá e as 18 e 23h pola tarde, xusto o período punta, polo que o incremento medio na factura será de máis do 40%. No país existen máis de dez mil explotacións afectadas por este cambio e sen alternativa posíbel.

De igual forma, outros consumidores cun perfil de consumo semellante ao descrito, como é o da hostalería, xa duramente golpeado pola pandemia, e o resto de PEMES, sufrirán igualmente as consecuencias, pois as súas actividades desenvólvense necesariamente durante as horas de maior custo da enerxía. Todo isto nunha Galiza que exporta electricidade.

Galiza, segundo datos de Rede Eléctrica Española, xerou un total de 6.250 xigavatios/hora nos dous primeiros meses do ano 2021, unha cifra que practicamente duplica a dunha demanda que se situou nos 3.160 xigavatios, na antesala da escalada do prezo da luz e a reforma eléctrica.

Galiza experimentou un novo empuxe nos rexistros de produción eléctrica tras suplir o apagón térmico cos avances da eólica, o ciclo combinado e sobre todo coas centrais hidráulicas. Así dos 2.292 xigavatios/hora acadados en xaneiro e febreiro do ano 2020, pasouse aos 2.918 xigavatios hora (un 46,7% del total) en 2021. Trátase dun repunte do 27, 4%, que triplica ao experimentado pola segunda fonte no mix enerxético galego: a eólica.

Galiza aportou entre xaneiro e febreiro de 2021 un total de 2.293 xigavatios/hora aos sistema eléctrico a través dos aeroxeradores que xa están implantados e en funcionamento. A cifra supón un avance do 8,2% respecto aos 2.118 xigavatios do mesmo período do ano 2020 e implica que a eólica xa supón o 36,7% da xeneración enerxética total en Galiza

Aos repuntes da enerxía hidroeléctrica e a eólica súmanse os rexistrados polas centrais do ciclo combinado de Sabón, As Pontes e Meirama. Estas últimas, que se alimentan de gas, pasaron de aportar 381 xigavatios por hora nos primeiros meses de 2020 a 464 nos primeiros meses de 2021.

As grandes compañías asentadas no noso País, que explotan o noso vento e a nosa auga de orixe foráneo, mesmo de capital público de outros Estados, facturaron pola electricidade 1.500 millóns, calculando polo baixo e tendo en conta co prezo medio do mercado maiorista en 2016 (últimos datos cerrados da REE) FOI DE 48 € O MEGAVATIO/HORA. Polo tanto, a enerxía que se exportou ao resto do Estado estaba valorada nun 500 millóns. Mentres estas compañías aportan ás arcas públicas galegas entre canons, taxas e impostos uns 88 millóns, calculando polo alto.

En Ourense, segundo o último “balance enerxético” do INEGA de 2020 referido ao ano 2019, hai 258 instalacións de enerxías renovables. Que debido á potencia do sector hidráulico domina o sector das renovables en Galiza, xerando perto do 40 % da enerxía renovable galega para o ano referido.

Segundo este mesmo informe, o último publicado polo INEGA en 2020, en 2019 en Ourense había 25 centrais hidráulicas, cunha produción de 2.371 MW, e outras 29 minihidráulicas, con 91 MW. Once instalacións de enerxía eólica cunha produción de 312 MW. E no que a enerxía fotovoltaica se refire Ourense conta con apenas 191 instalacións, 109 conectadas á rede e 82 destinadas a autoconsumo.

Para rematar, queremos facer fincapé en que non resulta lóxico acometer un cambio normativo deste calibre sen ter en conta outros aspectos da composición da factura cuxo peso é relevante e cuxa necesaria revisión demándase tamén dende amplos sectores da sociedade, como son o importe do imposto especial da electricidade e o tipo de IVE que debe aplicarse, sendo a electricidade un ben de primeira necesidade e non un luxo.

O goberno do Estado español continúa a penalizar a quen produce (Galiza) , e beneficia a quen consome. Como nacionalistas non asumimos esta lóxica humillante da estafa e do espolio permanente, que tanto dano nos fai e nos fixo historicamente. Galiza produce electricidade e temos dereito a que esa riqueza reverta sobre o pobo galego.

Por se fose pouco o Estado español puxo en marcha o “suplemento territorial” por Orde Ministerial en época do goberno PP, da tarifa eléctrica que lle corresponde pagar a cada comunidade autónoma. Polo que Galiza xa é o territorio que paga a factura máis cara do Estado español.

Galiza produtora de enerxía eléctrica, e nutrindo a outras partes do Estado, paga o 34%do total do suplemento territorial, mentres Madrid, deficitaria en enerxía eléctrica, tan só un 2,1%. Teñamos tamén en conta que Madrid máis que duplica a poboación galega e que o noso país temos salarios e pensións dos máis baixos do Estado.

Así, con estes agravios e a pesar da riqueza que se produce no noso país, 85.000 fogares de Galiza atópanse en situación de pobreza enerxética, é dicir, que carecen de ingresos suficientes para pagar a enerxía necesaria para a satisfacción das necesidades domésticas, tal como sinala o estudo ‘La pobreza energética en España: Aproximación desde una perspectiva de ingresos’

Non falamos só de malestar térmico ao referirnos a pobreza enerxética, senón que esta situación pode ter consecuencias adversas sobre a saúde, como enfermidades respiratorias, cardíacas e, mesmo enfermidades mentais exacerbadas polas baixas temperaturas e o estrés que producen unha factura de enerxía inasequível e agravándose moito a situación desde o ano pasado por efecto da crise xerada pola pandeima, sen esquecer tampouco os centos de accidentes que se producen todos os anos por mor de empregar sistemas de calefacción pouco axeitados para aforrar nun ben excedentario en Galiza como a enerxía eléctrica.

Cabe sinalar que nestes momentos xa existen tarifas eléctricas no Estado axeitadas ás súas realidades, como é o caso do País Vasco e o caso de Extremadura.

Por todo o exposto, o Grupo provincial do Bloque Nacionalista Galego somete a debate e aprobación polo Pleno esta moción, propondo a adopción dos seguintes

ACORDOS:

1. Trasladar ao Goberno central o rexeitamento por parte da Deputación de Ourense da súa política enerxética por contribuír ao incremento da factura eléctrica dunha

parte importante das e dos consumidores domésticos e de sectores vulnerábeis, singularmente os cambios aplicados a partir do 1 de xuño de 2021.

2. Instar ao Goberno do Estado a abrir un novo proceso para unha regulación da tarifa eléctrica baixo as seguintes premisas:
 - a. Reducir os impostos que gravan o consumo de enerxía eléctrica, singularmente a eliminación do imposto especial da electricidade e a redución do tipo aplicado no imposto de valor engadido até o 4%
 - b. Beneficiar aos territorios de produción de enerxía eléctrica compensando o forte impacto ambiental e social derivado da súa produción a través dun abaratamento dos prezos.
 - c. Modificar a Lei 24/2013, do sector eléctrico, de maneira que o prezo da electricidade se estipule en función dos custos de xeración de cada tecnoloxía.
3. Instar á Xunta de Galiza:
 - a. Asumir as súas competencias en materia de Enerxía
 - b. Creación dunha empresa pública galega que integre os encoros que remataron o período de concesión e socialización dos benéficos xerados pola produción eléctrica, e nomeadamente a eólica
 - c. Garantir a subministración eléctrica a toda a poboación, establecendo medidas para que non se lle poida cortar a luz a ningunha persoa sen recursos.

Ourense, 9 de xuño de 2021

....

Asdo: Bernardo Varela López
Voceiro do grupo provincial do BNG

A Sr. Presidente da Deputación Provincial de Ourense

